

MIHAI CROITOR

SANDA CROITOR

Între Spiritul de la Camp David și Zidul Berlinului

URSS și chestiunea germană (1959–1961)

Profesorului Vasile Vesa

CUPRINS

Notă asupra ediției	11
Studiu introductiv: Dincolo de zidurile Kremlinului: URSS și chestiunea germană (1959–1961).....	13
DOCUMENT 1: 1959 octombrie [fără dată], Moscova. Informarea confidențială a CC al PCUS cu privire la vizita efectuată de către Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, în SUA.....	39
DOCUMENT 2: 1960 martie 3, Moscova. Scrisoarea lui Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, adresată lui Dwight D. Eisenhower, președinte al SUA, referitoare la necesitatea nediseminării armamentului nuclear.....	53
DOCUMENT 3: 1960 martie 12, Washington. Scrisoarea lui Dwight D. Eisenhower, președinte al SUA, adresată lui Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, referitoare la necesitatea nediseminării armamentului nuclear, precum și la agenda de discuții a preconizatului summit de la Paris din mai 1960.....	57
DOCUMENT 4: 1960 martie 21, Moscova. Scrisoarea lui Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, adresată lui Dwight D. Eisenhower, președinte al SUA, referitoare la necesitatea nediseminării armamentului nuclear, precum și la politica externă a RFG.....	63
DOCUMENT 5: 1960 [post mai 1], Moscova. Informarea CC al PCUS adresată liderilor partidelor comuniste și muncitorești, referitoare la „Incidentul U-2”, precum și la poziția adoptată de către URSS față de summit-ul preconizat a se organiza la Paris, în cursul lunii mai 1960.....	69

DOCUMENT 6: 1961 iunie 3–4, Viena. Fragment din stenograma discuțiilor dintre John F. Kennedy, președinte al SUA, și Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, referitor la chestiunea germană, precum și la dinamica relațiilor sovieto-americane.....	73
DOCUMENT 7: 1961 august 2, Moscova. Stenograma discuțiilor dintre Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, și Amintore Fanfani, prim-ministru al Italiei, referitoare la chestiunea germană, precum și la situația internațională.....	107
DOCUMENT 8: 1961 august 3, Moscova. Stenograma discuțiilor dintre Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, și Amintore Fanfani, prim-ministru al Italiei, referitoare la chestiunea germană, precum și la relațiile bilaterale sovieto-italiene.....	135
DOCUMENT 9: 1961 august 3, Moscova. Fragment din discursul rostit de către Walter E.P. Ulbricht, prim-secretar al CC al PSUG, în cadrul consfătuirii liderilor partidelor comuniste și muncitorești din statele membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia, organizată între 3–5 august 1961 la Moscova, referitor la necesitatea semnării unui tratat de pace cu RFG și RDG....	159
DOCUMENT 10: 1961 august 3, Moscova. Planul de măsuri privind chestiunile organizatorice referitoare la semnarea tratatului de pace cu RFG și RDG, precum și la convocarea Conferinței de Pace, discutat în cadrul consfătuirii liderilor partidelor comuniste și muncitorești din statele membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia, organizată între 3–5 august 1961 la Moscova.....	191
DOCUMENT 11: 1961 august 4, Moscova. Notă cu privire la discursul rostit de către Nikita S. Hrușciov, prim-secretar al CC al PCUS, în cadrul consfătuirii liderilor partidelor comuniste și muncitorești din statele membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia, organizată între 3–5 august 1961 la Moscova, referitoare la necesitatea semnării unui tratat de pace cu RFG și RDG.....	195
DOCUMENT 12: 1961 august 5, Moscova. Comunicatul referitor la consfătuirea liderilor partidelor comuniste și muncitorești din statele membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia, organizată între 3–5 august 1961 la Moscova.....	203

DOCUMENT 13: 1961 august 5, Moscova. Stenograma discuțiilor dintre Nikita S. Hrușcirov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, și Amintore Fanfani, prim-ministru al Italiei, referitoare la chestiunea germană, precum și la dificultățile organizării unei vizite de răspuns a liderului sovietic în Italia.....205

DOCUMENT 14: 1961 septembrie 21, New York. Stenograma discuțiilor dintre Andrei A. Gromîko, ministru al Afacerilor Externe al URSS, și D. Dean Rusk, Secretar de Stat al SUA, referitoare la diferențele sovieto-americe pe marginea chestiunii semnării unui tratat de pace cu RFG și RDG..... 211

DOCUMENT 15: 1961 septembrie 27, New York. Stenograma discuțiilor dintre Andrei A. Gromîko, ministru al Afacerilor Externe al URSS, și D. Dean Rusk, Secretar de Stat al SUA, referitoare la diferențele sovieto-americe pe marginea chestiunii semnării unui tratat de pace cu RFG și RDG..... 229

DOCUMENT 16: 1961 septembrie 30, New York. Stenograma discuțiilor dintre Andrei A. Gromîko, ministru al Afacerilor Externe al URSS, și D. Dean Rusk, Secretar de Stat al SUA, referitoare la diferențele sovieto-americe pe marginea chestiunii semnării unui tratat de pace cu RFG și RDG, precum și la situația din Laos..... 241

DOCUMENT 17: 1961 noiembrie 9, Moscova. Stenograma discuțiilor dintre Nikita S. Hrușcirov, prim-secretar al CC al PCUS și președinte al Consiliului de Miniștri al URSS, și Hans Kroll, ambasador al RFG la Moscova, referitoare la diferențele sovieto-americe pe marginea chestiunii semnării unui tratat de pace cu RFG și RDG.....263

Anexă: 1961 octombrie 17, Moscova. Fragment din raportul de activitate al CC al PCUS, prezentat de către Nikita S. Hrușcirov în cadrul Congresului al XXII-lea al PCUS, referitor la chestiunea germană.....281

Abrevieri.....285

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Devenit un reper al Războiului Rece, Zidul Berlinul marca în mod simbolic diviziunea Est – Vest, pe deplin perceptibilă până atunci sub aspect politico-ideologic, cultural, social, economic și psihologic. Grupând 17 documente (identificate în cadrul Arhivelor Naționale Istorice Centrale) și o anexă, volumul de față încearcă să releve, într-o manieră procesuală și factuală, principalele atitudini promovate de către URSS față de chestiunea germană. Prin intermediul studiului introductiv am încercat să furnizăm cititorului o perspectivă cât mai amplă nu numai asupra rațiunilor oficiale (ușor identificabile în conținutul profund ideologizat al luărilor de poziție asumate de către factorii politici de la Kremlin), ci și asupra rațiunilor neoficiale care au stat în spatele acțiunilor întreprinse de Uniunea Sovietică față de cele două state germane. În privința documentelor din interiorul volumului, aducem la cunoștința cititorului faptul că nu am recurs la corectarea greșelilor de tehnoredactare sau de exprimare, prezente în documentul de arhivă, acestea fiind semnalate pe parcursul textului publicat.